Ч. 275. Середа 21 (8) грудня 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Конець угорского парляменту. — Чутка про з'їзд монархів. — Внутрішні відносини в Росиї. — Реформа в Македониї а Порта. — Греки а Болгари. — З під Порт Артура.)

Зараз по суботнішній авдиенциї ґр. Тіши у Є. Вел. Цісаря у Відни пішла чутка, що угорский парлямент буде дня 5 січня розвязаний і зараз будуть розписані нові вибори. Початком кінця треба уважати вчерашне відрочене парляменту. Угорска палата послів відбула вчера коротке засіданє, на котрім відчитано королівский рескрипт відрочуючий сесию аж до дня 28 грудня. Відчитане рескрипту відбуло ся серед повного спокою, аж опісля дали ся чути з правиці оклики „Елен!" Підчас замкнення засідання правиця підняла оклик в честь короля, а лівиця викрикувала: Най жие конституция, най жие нарід!

Ґр. Тіса і его приклонники мають велику надію на то, що вибори випадуть в їх користь. Скоро парлямент буде дня 5 січня розвязаний, то перший день вибору буде вже дня 26 січня 1905 а послідний 5 лютого; парлямент буде відтак скликаний на день 15 лютого 1905, отже як раз після постанов закона в 40 днів від дня розписаня виборів. Здає ся, що й не треба говорити, що нові вибори будуть по всій імовірности такі, яких ще Угорщина доси не видала, бо опозиция буде не лиш старати ся удержати ся в повній силї, але ще й о скілько можна побороти противників. Як би й не було, нові вибори порішать борбу обструкциї з правительственною партиєю.

Одна з анґлійских ґазет рознесла з Копенгаґи чутку, що там з весною відбуде ся з'їзд монархів в справі мира і що в тім з'їздї возьме участь також Є. Вел. Цісар Франц Йосиф. Тота сама ґазета доносить, що цар і король анґлійский заявили вже готовість приїхати до Копенгаґи а єсть також надія, що й німецкий цісар не відмовить участи. Кілько правди на сій чутці, годі знати, але то певна річ, що у віденьских добре поінформованих кругах не знають нічого о тім, мов би Цісар мав з весною їхати до Копенгаґи.

По перших конституцийних чи реформових розмахах российского міністра справ внутрішних кн. Мірского, зачинає давний лад знов верх брати. Як вже звістно, кн. Мірский недавно тому не хотів приняти ухвалених в конституцийнім дусї резолюций петербургских і московских адвокатів. То само лиш в ще острійшій формі стрітило раду громадску міста Петербурга. На тайнім засїданю минувшої середи ухвалили були радні прилучити ся до резолюциї, ухваленої громадскою радою міста Москви, котра, як звістно, домагала ся заведеня конституциї. Отже минувшої пятниці мало відбути ся читане тої резолюциї і проєкту конституциї, приложеного до неї. До ратуша зійшло ся було длятого множество людей. Тимчасом на початку засїданя заявив ґен. Дурново, що не позволить під ніяким услівєм читати резолюцию і вести дискусию над нею. Коли деякі радні докоряли єму, що він не додержав слова, бо на тайнім засїданю обіцяв, що позволить читати і дискутувати, то Дурново тоді заявив, що міністер справ внутрішних строго заказав читати резолюцию і дискутувати над нею та й заявив, що не прийме ніякої резолюциї.

Немало характеристичне для теперішних відносин в Росиї єсть і то, що вел. кн. Алексій відкликав вирок засуджуючий капітана маринарки Клада на 15 днів арешту, за поміщену в ґазетах критику найвисшої управи российскої маринарки. Кажуть, що се стало ся головно на жадане царя, котрий наказав був справу згаданого капітана ще раз розслїдити.

Туреччина зачинає знову ставити опір реформам в Македониї. А що тоті реформи опирають ся головно на установлену межи-

ЗОЛОТЕ СЕРЦЕ.

(З німецкого — Йоганнеса Ставі'ого.)

(Конець).

— Маю ходити до дому чоловіка, що так про мене говорить? — скрикнув Кароль з обуренєм. — А перед усім про мого вітця, мого любого, доброго старого вітця?

— До его дому, любий, але до мене. Він вічливий з тобою задля гри в шахи, будь же ти вічливий з ним задля мене. Так заплатите собі рівним за рівне. В той спосіб будемо могли бодай бачити ся. А відтак, коли ти будеш вже на становищи — я не пожертвую мого щастя примсі — примсі чоловіка, що все наді мною знущав ся, хоч єсть моїм вітцем.

— Добре маєш, серце — відповів Кароль притискаючи любку до грудий — коли я як чоловік на становищи виступлю перед нею, то він мусить инакше говорити зі мною, не так як тепер, коли я лиш домашним учителем. Але що він нас так ненавидить, лише тому, що ми в его очах за добродушні, що він такий злобний —

Мягка рука молодої дівчини замкнула єму уста.

— Ні, Кароль! Чейже він мій отець. Я мусіла тобі то сказати, що сказала, я мусіла. Але мене боліло би, колиб ти —

Він нахилив ся до Анни і ніжно єї поцілував.

— Прости, люба! А тепер ходи. Коли хочемо держати в тайні наше щастє, то мусимо передовсім старати ся, аби нічого не замічено, бо то було би ще гірше, як коли-б ми отверто признали ся.

Они пішли скоро до дому. Коли вже були так близько, що могли крізь отверте вікно бачити обох старих нахилених над шахівницею, спитав Кароль:

— Чи не вільно мені і моїм родичам нічого сказати?

— Чому ні? — відповіла Анна. — Буду навіть дуже рада, коли они будуть знати. Лише попроси їх, аби они цілу справу держали в тайні.

Молода дівчина пішла до кухні, а Кароль увійшов до комнати, де оба старі сиділи при шахах. Коли станув за плечима вітця, аби приглянути ся грі, стрітив его прошибаючий погляд, що вилетів зпід насуплених бров Гельріґля. Зараз потім появив ся коло его уст глумливий усьміх, а его ніздря дрожали мов в найбільшім роздразненю.

— Що то? — спитав себе здивований Кароль. В тій самій хвили підніс Гельріґль руку, посунув одну фіґуру скоро о два місця наперед і крикнув:

— Шах-мат!

Старий учитель покивав головою.

— Гм — мат? Справді! Ні, щось такого! Недогляд з моєї сторони.

— Що? — відповів недужий гнівно. — Недогляд? Ні, друже, то мат правдивий, після всяких правил. Ось, нехай ваш син рішить! — Ви приглядали ся грі, пане доктор? — обернув ся він до Кароля. — Очивидно приглядали ся. Ви вже досить довго в комнаті. І ви чей нічого не маєте на голові, аби бути розсіяним. Правда, ви не розсіяні.

Кароль мусів зібрати цілу свою відвагу, аби видержати той погляд старого чудака, не зраджуючи ся.

Коли вкінци Гельріґль вдоволив ся, почав Кароль напирати до відходу.

Старий Губер поглянув на свій грубий срібний годинник і налякав ся, коли побачив, що було вже далеко поза осьму годину; він чим скорше зірвав ся з крісла.

— Отже до завтра, пане Гельріґль, коли схочете.

Недужий кивнув головою і усьміхнув ся з удаваною вічливостию. При тім подав відходячим свою худу руку.

— Добра ніч, пане учителю! — А вам пане доктор, желаю хороших снів. Дуже хороших, га, га, га! Такі молоді люди мають все хороші сни.

Ті слова і злобний сьміх дуже діймили Кароля, він чим скорше вийшов з комнати, аби не попасти з вітцем любки в суперечку, яка на всякий спосіб мусіла би мати злі наслідки.

Старий учитель дивував ся в души синови, що не кажучи ні слова, ішов скоро великими кроками. Вкінця Кароль задержав ся і вхопив вітця за рамя.

— Тату, ми заручили ся!

Старий учитель аж сплеснув руками з зачудованя.

— Заручили ся? Отже так, як я собі думав. Але скажи мені, сину, як то буде? Я

народної жандармерії, то турецке правительство в теперішну пору дуже противне тому, щоби збільшати число заграничних офіцирів. З турецкого становища єсть в тім може й рация, бо збільшене числа офіцирів вимагає не лиш збільшеня видатків, але під деяким взглядом може стати ся й небезпечне для самої Туреччини. Але дипльоматия не дивить ся на справу турецкими очима, лиш очима свого інтересу і відгрожує ся примусом, але поки що каже лиш делікатно, що примусове збільшене пошкодило би поваві Порти як в краю так і за границею.

Межи Болгарами а Греками в Македонії завела ся тепер завзята борба. Болгарскі круги в Константинополи підносять жалї на то, що грецкі ватаги в Македонії, именно в солуньскім і монастирскім вілєті нападають на спокійних Болгар і навіть убивають їх, як то було сими днями в місцевости Каза Водена. З грецкої сторони знов доказують, що три болгарскі ватаги, кожда в силї по 60 до 70 мужа, впали сими днями з Болгарії до Македонії.

З Токіо доносять, що положене залоги в Порт Артурі єсть дуже прикре. Роботи облогові від полудневої сторони поступили вже так далеко, що Японцї лиш на 12 (?) метрів віддалені від российских позиций. З Чіфу доносять, що часть японьскої фльоти відплила до Сінґапоре. Двайцять пять кораблїв сконцентрувало ся 15 с. м. коло Дальнего. Японцї узброїли перевозові кораблї пушками, а також значну часть купецких кораблїв узброєно і призначено до удержуваня бльокади.

Ґенерал Штессель прислав кілька депеш, в котрих подає звістку про велику борбу під фортами Порт Артура, яка вела ся від 20 падолиста аж до 2 грудня. В днях 26 і 27 падолиста була найкровавійша борба від початку облоги Порт Артура. Японцї брали по кілька разів форт Палюншан і другі, але Росияни за кождий раз відперли їх баґнетами. Японцї стратили в тім часї що найменше 20.000 людий. Наконець просить ґен. Штессель царицю і царицю-матїр, щоби молили ся за залогу в Порт Артурі, бо то очевидно їх молитви упросили їй опіку Всевишного.

Ґен. Штессель вислав письмо до ґенерала Ноґі, в котрім просить, щоби він заказав своїй артилєриї бомбардувати шпитальні кораблї, котрі можна легко пізнати по флязї, а заразом і повідомив ґен. Ноґі, що поручив управителеви шпиталїв Барасовови завести переговори в справі уміщеня шпитальних кораблїв Ґенер. Ноґі відповів на то, що Японцї від самого початку облоги шанують чувства людяности та межинародні договори і не стріляють умисно в шпиталї. Але з позиций артилєриї не видко, куди кулї летять і внаслїдок довгої облоги кулї щораз більше відходять від наміреного напряму. На превеликий жаль він не може тому зарадити, що японьскі кулї не досягають наміреної цїли.

Новинки.

Львів дня 20-го грудня 1904.

— **Іменованя.** Є. В. Цїсар іменував практиканта концептового комісиї статистичної у Віддни приватного доцента дра Йос. Бузека, надзвичайним професором науки адмінїстрациї і австрийского права адмінїстрацийного та статистики на унїверситетї у Львові.

— **Надане презенти.** Ц. к. Намістництво надїлило о. Петра Яцишина, гр. к. пароха в Олексичах на опорожнену парохію цїсарского наданя в Рипянцї.

— **Іспити з музичних наук.** П. Мінїстер просьвіти іменував на 3 роки членами іспитової комісиї для музичних наук в середних школах і семинариях: для співу — Генрика Ярецкого; для скрипок — Франц. Сломковского і Мавр. Вольфсталя, для фортепяну — Вільгельма Курца і Теодора Поляка; для історії музики — Ст. Невядомского, а для гри на орґанах, контрапункту і загальних наук Меч. Солтиса.

— **Найдешевші переписні листки** на найблагороднїйшу цїль. Хто хоч трохи знає, в яких вогких та безсонїшних норах нидїють бідні дїти в великих містах, хто, при надходячім Різдві і Новім Роцї, хоче зробити добре дїло, про котре не знала би навіть „ліва рука“, хто памятає, що будучність народу лежить в шкільній молодїжи — сей купить хоть одну пачку переписних листків, з котрих весь дохід призначує ся на руску „Оселю вакацийну“. Одна пачка (15 м.) 25 кр., одна штука 2 кр. Можна дістати у всїх руских склепах у Львові, та у всїх касинових товариствах і складах Народної Торговлї на провінциї. Замовляти можна у Вп. Ольги Барвіньскої ул. Собіщана 5. — Комітет рускої оселї вакацийної.

— **З драматичного тов-а ім. І. Котляревского.** На оголошений з початком мая с. р. конкурс на драматичні твори, наспіло 10 творів, именно: 1) „Ecce Homo“, драма в 5 дїях, 2) „Бандурист“ драма в 3 дїях, 3) „Комедиянти“, комедиодрама в 5 д., 4) „Будять ся“ драматичні нариси IV части, 5) „З нашої минувшини“, драматичні картинки із вступом, 6) „Чомуж не ксьондзом?“ драма в 5 дїях, 7) „Цїна щастя“, драма в 5 д., 8) „Журба“ драма в 5 д., 9) „Ілько Пацак“, драма в 5 дїях з житя Гуцулів і 10) „Доля жартує“, драма в 5 дїях а в 6 відслонах. Конкурсова комісия, в якої склад входили пп. Ілярий Огоновский, голова тов-а, з поза Видїлу др. Іван Франко і Михайло Павлик, а з Видїлу др. Кирило Студиньский і Іван Боднар, відбула дня 16 с. м. засїдане і признали першу нагороду в сумі 200 К драмі „Доля жартує“, а трету нагороду в сумі 100 К драмі „Ілько Пащак“. По отвореню коверт показало ся, що автором драми „Доля жартує“ є п. Стефан Ганущак, а „Ілька Пащака“ п Лев Лопатиньский. Комісия згідно з бажанем Видїлу постановила обговорити в найблизшім часї в однїй із часописий усї надіслані твори. — Видїл товариства просить авторів ненагороджених творів, щоби подали адреси, під якими належить їм відослати їх рукописи. З Видїлу драматичного тов-а ім. І. Котляревского дня 17 грудня 1904 р. *Ілярий Огоновский*, голова; — *Іван Боднар*, секретар.

— **Каввяр з жаб.** В Росиї (в Царицинї) виробляють і продають тепер кавяр, зглаженний з жабячої ікри. „Смакуни“ говорять, що жабячий

дам своє позволене з найбільшою радостию і мати також, бо она добра, люба дитина, та твоя Анна. Але старий Гельріґль?

Кароль здвигнув плечима.

— О нїм чув я нинї вечером такі річи, тату, що менї сердечно жаль моєї бідної, любої, доброї дївчини. Одно певне, що він поки що не сьміє нї слова о тім чути.

— Але то страшне! — бідкав старий учитель. — А як гадаєш, коли би так я поговорив —

— В нїякий спосіб. Він здає ся уважає нас обох за якихсь божевільних, з котрими розумний чоловік лише о стілько жиє, аби грати в шахи, а більше нїчого. То гордість камінних сердець, котрі на свою твердість ще зарозумілі. Єго гнїває найбільше то, що ми допомогли бідному Гохштеттерови.

— А він знає о тім? Я вправдї замітив, що люди щось шепчуть, але —

— Сїльскі сплетнї виволїчуть всьо на верх. Старий Гельріґль коли о тім довідав ся, говорив таке, що ми виставились би на викинене за дверї, коли би прийшли до него сватати.

— Ну, а щож дальше буде?

— Мусимо ждати, аж дістану посаду, а тодї я вже зумію постояти за себе. Не хотїв би я нїкого просити, але в тім случаю мусить менї помогти ґраф Моллендорф. Та бідна дитина мусить мати чисте пекло з тим — з тим чоловіком. Мушу єї як найскорше увільнити від того.

Учитель сумно покивав головою.

— Бідна дитина! Ще така молода, а вже такі тяжкі борби. А що буде між тим, заки ти дістанеш посаду?

— Мусимо там бувати, як доси, аби я міг єї бодай бачити. Ту жертву мусите вже для мене зробити, тату, хоч як вам буде тяжко!

Учитель усьміхнув ся добродушно.

— Цїлком не буде менї тяжко. Хоч би він називав мене старим дурнем — мій Боже, той чоловік такий хорий!

— Ви, тату, оправдуєте єго, але він не заслугує на то. Він не від слабости такий злобний, але у него мусїла бути з роду така вдача.

4.

Зараз по відходї обох Губерів задзвонив Гельріґль на свою дочку, а коли она несьміло увійшла, крикнув до неї:

— Перечитай менї ґазету:

Послушно принесла Анна ґазету, сїла собі напротив вітця під висячою лямпою і почала читати. Але майже при кождім слові зупиняла ся, бо сльози стискали їй горло, а серце в груди було таке тяжке як камінь. Бідна дївчина чула, як злі очи єї вітця слїдили єї лице і она дрожала перед вибухом єго гнїву, в котрім лютий чоловік обиджував єї своїми насьмішками аж до глубини душі.

Нещастє не дало довго ждати на себе. Анна не перечитала ще трийцять стрічок, коли Гельріґль крикнув на неї:

— Та мечиш нинї як вівця! Відложи ґазету. Я не можу того слухати.

Анна послухала і сидїла перед вітцем зі спущеними очима.

Недужий глумливо глядїв на дочку.

— Як ти скоро віддихаєш, дурна гуско; як ти то червонїєш то блїднеш! — Ха, ха, ха! Коли собі пригадаю на дурне лице, яке той молодий блазень робив перед тим, то можу собі вже подумати, що там було.

— Тату —

— Мовчи! Ти або обрешеш мене, або скажеш менї щось такого, що приневолить мене викинути за дверї обох тих золотих дурнів. Але то менї не на руку! Отже мовчати і слухати. Я коротко скажу. Коли той дурний хлопчище буде мати на стілько безличности, що прийде до мене просити о твою руку, то я єго викину, розумієш? А стане ся щось, що кидало би неславу на моє імя, то вилетиш ти. Впрочім цїла та глупа комедия нїчого мене не обходить. Про мене можете зітхати за собою, кілько схочете. Тут одно не лїпше від другого: дурна гуска і блазень.

Аннї виступили сльози в очах. Гельріґль аж за боки брав ся зі сьміху.

— Ха, ха, ха! Блазень, так, блазень, блазень, блазень! Можеш єму то повторити. Він навіть не возьме того за зле бідному хорому, бо має золоте серце, як єго старий блазень!

Анна утїкла з комнати, а Гельріґль після свого звичаю дальше сварив і ганьбив.

Злоба Гельріґля мала в послїдних тижднях нагоду виявити ся в цїлій своїй повнотї. І справдї аж сьмішно було глядїти на обох Губерів, котрі без сумнїву знали о єго настрою супротив них, а однако мусїли удавати комедию. Як глупо они при тім поводились! Старий робив все вид, немов би хотїв кождої хвилї упасти свому ворогови до ніг і просити єго о прощене за обманьство, якого допускав ся на нїм. Молодому знов стріляв з очий гнїв. Гельріґль мав приємність той огонь заєдно піддержувати, говорячи до Кароля заєдно з утаєною злобою і поводячись з Анною згірдно. Коли тодї рука роздразненого молодця дрожала і видавало ся, що він хоче вхопити шахівницю і розбити єї на голові Гельріґля, той трохи не тріс від здержуваного сьміху.

— Ха, ха, ха! Не зробиш того хлопче — думав собі — і старий буде свою комедию грати, хоч би як єму то тяжко було, а й Анна піддасть ся. Ви мусите піддавати ся, бо ви всї „золоті серця“, що не знаєте що з собою дїяти. За то я вас вхопив і держу вас за то, а тепер мусите танцювати, як вам заграю, я старий драб, злодїй і шубравець — чи як ви мене там називаєте — в своїх гадках. Бо ваші слова повні вічливости і солодкі як мід.

кавяр своїм зверхним виглядом і смаком зовсїм подібний до астраханьского кавяра, а цїна его така сама.

— **Нодостача слуг** дає ся сильно відчувати в Сан Франціско. Тепер годі там найти служницю за цїну низшу як 250—300 К місячно. Добірнїйша служба домагає ся плати, на котру у нас згодив би ся неоден чоловік з укінченими студиями і довгими лїтами працї.

— **Похорон Крігера.** З Преториї телєграфують: В часї похорону президента Крігера промавляли бувші вожди Бурів: Бота, Девет і Шальк-Бургер. Бота прирівнав Крігера до Мойсея. Надія утвореня великої держави на північ від ріки Валь, що розтягалось би від моря до моря, була его ідеалом. Ідеал той дасть ся погодити з вірностию для Англії, бо єдність білої раси в полудневій Африцї є конечна. Бесїдник з вдоволенєм повитав, що англійскі і голяндскі кольоністи спільно віддали Крігерови послїдну прислугу. Бота візвав до єдности і згоди і відчитав відтак послїдний лист Крігера, котрий єсть немов політичним завіщанем. Лист той містить візване до згоди, до дальшої працї в розпочатім дїлї відбудованя того, що упало і і плеканя народности та языка Бурів. В часї зложеня тїла до гробу вистрілено 21 разів з моздїрів. На похорон прибули відпоручники всїх частий полудневої Африки, заступники англійского правительства і кольоній. Число осіб, що творили шпалір обчисляють на 30.000.

— **Смерть під копитами коня.** З Відня доносять: Лучила ся тут страшна пригода. На старшого інспектора полудневої зелїзницї з Марбурґа, Фердинанда Калюса, наїхав фіякер так нещасливо, що Калюс ударений кіньским копитом в голову, погиб на місци. Дочка, що з ним ішла, вийшла з небезпечности з легкою раною.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 20 грудня. З нагоди именин царя відбув ся вчера в цїсарскій палатї двірский обід, підчас котрого Є. В. Цїсар підніс тоаст на здоровле царя.

Відень 20 грудня. Після N. fr. Presse виїдуть австрийскі і угорскі делеґати вже завтра до Берлина, щоби там розпочати нові переговори в справі угоди торговельної.

Петербург 20 грудня. Надзвичайне перске посольство від'їхало вчера назад домів через Константинополь.

Токіо 20 грудня. Бюро Райтера доносить, що адмірал Тоґо має віддати команду над бльокадою молодшому командантови, а сам піде до Токіо, де цїсар і его земляки лаґодять ему величаве принятє.

Токіо 20 грудня. (Бюро Рейтера). Як доносять з головної японьскої кватири в Манджурії, в ночи з 17 с. м. відбули ся три стички передних сторожий. Всюди Росиян відперто. Росийска артилерия дала 80 вистрілів на міст зелїзничий недалек ріки Ш аго, що знаходить ся в посїданю Японцїв, але без успіху.

Мукден 20 грудня. Зимівка і табори Росиян тягнуть ся на просторі 160 кільометрів довгім від ріки Гун до гір, що відділяють ріку Гун від жерел ріки Ша. В центрум армії відбуває ся безнастанно борба артилєрії. На крилах виносить віддаль обох армій 8 до 12 кільометрів. Простір, який дїлить оба войска, старають ся обі сторони заповнити всїлякими перешкодами, котрі би не допускали до непокоєня войска в зимівках. Ситуация єсть така сама як під Ляояном. Ґен. Ренненкампф примістив ся на зовсїм недоступних горбах. Мимо того мусїв через пять днїв вести борбу.

Петербург 19 грудня. Ґен. Штесель доносить в телеґрамі з 5 грудня: Вчера о 7 год. рано Японцї зібравши всї свої сили розпочали, знов штурм на „горб 203 метрів". Завзята борба тревала цїлий день. Ми відперли три рази атаки. Під вечер заняв неприятель вершок горба і уставив там зараз дві мітралєзи. Між раненими єсть також інспектор санїтарний ґен. Черпіньский і підполковник Бутусов. — Послїдна телеґрама ґен. Шесля з 10 грудня доносить: Японцї обсадили дня 6 с. м. „високий горб". Наші кораблї, що стоять в пристанї, ушкодили японьскі бомби. Ґен. Черпіньский помер. (Гляди: „Вісти політичні").

Єлисаветполь 19 грудня. Оголошено вирок в справі о убитє віцеґубернатора Андреєва. З трох обжалованих засуджено одного на смерть, другого на цїле житє до примусових робіт а третого увільнено.

Кішинев 19 грудня. На шляху зелїзничім знайдено тут реґістратора міскої поліції Шавровского з відрубаною головою.

— **„Краєвий Союз кредитовий"** видає для руских товариств кредитових потрібні друки і продає їх по отсих цїнах:

1. Книга довжників . . . аркуш по 10 сот
2. Замкненя місячні 2 штуки . . „ 5 „
3. Інвентар довжників . аркуш „ 5 „
4. „ вкладників . „ „ 5 „
5. „ удїлів . . . . „ „ 5 „
6. Книга головна . . . . „ „ 10 „
7. „ ліквідацийна . „ „ 10 „
8. „ вкладок щадничих „ „ 10 „
9. „ удїлів членьских „ „ 10 „
10. Реєстр членів . . . . „ „ 10 „
11. Зголошеня о позичку штука по 2 „
12. Виказ умореня позички „ „ 2 „
13. Асиґнати касові . . . . „ „ 1 „

Купувати і замовляти належить в „Краєвім Союзі кредитовім" у Львові, Ринок ч. 0 І. поверх.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

Коли такі гадки ворушили ся в голові недужого, молодніло его зморщене старече лице від утіхи і він роздавав колючки на всї сторони глумливими словами і видом як правдивий сатана.

Коли відтак Кароль і Анна вийшли до огороду, вдоволене Гельріґля не знало взагалї ніяких границь. Було надто сьмішно увидїти собі, як они обоє зітхали до себе, як мужчина в безсильній злобі лютив ся, а дївчина плакала. Дивні люди, чого они запускають ся в таку історию, атже Анна скорше чи пізнїйше мусить взяти того мужа, якого їй призначить отець.

Кароль терпів серед тих обставин правдиво пекольні муки і хоч як ему було прикро розлучати ся з своєю дївчиною, то однако числив днї до першого вересня, коли мав явити ся знов на замку ґрафа і проклинав майже хвилю, в якій війшов ему в дорогу той Франц Гохштеттер, той нещасливий чоловік. Без тої нещасної історії може Гельріґль не поводив би ся так погано. Але супротив людий, котрі були посьміховищем цїлої околицї, міг він собі вже більше позволити.

Мимо того настрою не мав Кароль серця остро виступити против старого приятеля свого вітця, коли той при кінци серпня стрітив ся раз з ним на дорозї в лїсї. Виглядав надто нужденно. Єго лице було ще марнїйше як перше.

— Ну, ось ви знов тут — сказав Кароль трохи насьмішливо. — Видко, що наша поміч не богато щастя вам принесла.

Старий чоловік похитав сумно головою.

— Нї, пане доктор.

— І менї нї!

Гохштеттер здивував ся.

— Що кажете, пане доктор? Отже я, нещастний чоловік, зробив і вам неприємність, а може й шкоду? Ах, я того вже тодї побоював ся.

Кароль жалував вже слова, яке ему мимохіть вирвало ся. Але вже пропало, він мусїв тепер всьо оповісти. Старий Гохштеттер так сильно напирав і просив, що він мусїв вчинити его волю.

— Нехай буде — сказав коротко. — Говорити о тім нїчого не поможе, але й не зашкодить.

Кинув ся на мураву, кивнув на старого, аби сїв коло него і почав оповідати. Спершу з неохотою і несьміло, відтак все живійше і обширнїйше.

Гохштеттер прислухував ся уважно і зі співчутєм. Коли вкінци Кароль замовк, сказав він:

— Насамперед щастя желаю до заручин. Але прошу вас, скажіть менї дещо про того Гельріґля. Звідки він і чим єсть або був? Чей не селянин?

— Нї! Він був урядником при якімсь великім банку в Берлинї, оженив ся богато, загнав здасть ся жінку до гробу, а коли оста точно занедужав на ревматизм і став калїкою, побудував собі тут вілю.

— Гм, то годилось би — воркнув Гохштеттер. — А не знаєте, як ему на імя?

— На що вам то?

— То важна річ. Прошу, скажіть, пане доктор, від того богато зависить.

Кароль поглянув з зачудованєм на Гохштеттера, що дивив ся на него з видимим напруженєм.

— Тайною то не єсть — сказав відтак. — Той милий пан Гельріґль називає ся Венедикт і походить, як менї его дочка казала, з Зальцбурґа.

— Отже так! — скрикнув Гохштеттер з оживленєм. — Венедикт Гельріґль з Зальцбурґа. І той чоловік сьміє так підло поводити ся супротив вас, чоловіка чести, між тим як він — Гохштеттер перервав і стиснув щиро руку Кароля. — Відваги, пане доктор! Може старому волоцюзї удасть ся винагородити вам шкоду, яку вам мимо своєї волї заподіяв. Я знаю того пана з часів, коли его отець прошпекулював мій маєток і знаю его лїпше, як може ему любо, та маю средства в руцї, аби его трохи приборкати. Спустїть ся на то. Завтра рано піду до него. Будьте певні, пане доктор, що всьо буде добре.

— Але як ви —

— Прошу, то моя тайна. Надїю ся, що вислїд покаже, що я не дармо хвалив ся.

— — — — — — — — — — — —

І дійстно говорив правду. Гельріґль скоро лиш розмовив ся з Гохштеттером, заспівав нараз цїлком з иншої бочки і позволив на подружє Анни з Каролем, коли він стане ґімназияльним учителем у Відни.

По весїлю пійшов Матій Губер на пенсию і живе тепер разом з своєю жінкою при дїтях у Відни. Франц Гохштеттер одержав посаду в добрах ґрафа на Угорщинї.

Панї Анна Губерова, з дому Гельріґль, мусїла ще в першім роцї свого подружа втягнути жалобу по своїм вітци, котрий помер в наслїдок пораженя серця. Злобний старець пімстив ся ще при смерти на своїй дочцї за вимушений дозвіл на подружє, записавши свій маєток державі, а лиш відсотки від него дочцї дожизненно. „Золоті серця" не дуже зажурили ся тою грошевою стратою, бо своє щастє носять они в собі самих, як кождий чує і бачить, хто з ними стрічає ся.

ОГОЛОШЕНЯ.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом І. Недопада — (Телефона ч. 527).